

Sektör Haberleri

Çelik Boru ve Profil İmalatçıları Derneği

18 Ekim 2024

- Türkiye’de AB Çıkışlı Hurda Fiyatları 4\$/Mt Daha Düştü 3
- Çin’de İthal Demir Cevheri Fiyatları 100\$/Mt CFR’ın Altına İndi 4
- Türkiye’de Yerel Kutu Profil Fiyatları Artmaya Devam Ediyor 5
- ERDEMİR 1 No’lu Yüksek Fırınına Hidrojen Enjekte Ederek Türkiye’de Bir İlke İmza Atacak 5
- Türkiye’de Spot Yassı Mamul Fiyatları Durgun Alımlara Rağmen Biraz Daha Arttı 6
- Türkiye’de Çin Çıkışlı Sıcak Rulo Sac Fiyatları Geriledi, Alternatif Menşelerden Teklif Sayısı Arttı 6-7
- Eylül Ayında Çin’in Çelik İhracatı 10 Milyon Mt’u Geçerek 2016’dan Bu Yana En Yüksek Seviyeyi Gördü 8
- WORLDSTEEL 2024’e İlişkin Çelik Talebi Tahminini Aşağı Yönlü Revize Etti, 2025’te 8-9 Toparlanma Bekleniyor
- Türkiye’nin Çelik Talebi 2024 ve 2025’te Düşecek: WORLDSTEEL 9-10
- WORLDSTEEL" Gelişmekte Olan Ülkelerdeki Çelik Talebinin 2025’te %4,2 Artması Bekleniyor" 10-13
- İskenderun PS: Türkiye’de Ticaret Hacmi Büyüse de Kârlılık Sorunu Devam Ediyor 14-16
- Sanayide Daralma Derinleşiyor 16-17
- IMF, Yüksek Belirsizliğin Küresel Finansal İstikrarı Tehdit Edebileceğini Belirtti 17-20

Türkiye’de AB Çıkışlı Hurda Fiyatları 4\$/Mt Daha Düştü

Steelorbis

16 Ekim tarihinde yapılan bağlantıyla birlikte Türkiye’de ithal hurda fiyatları düşmeye devam etti.

SteelOrbis’in elde ettiği bilgilere göre Marmara Bölgesi merkezli bir üretici AB çıkışlı hurda bağlantısında 28.000 mt HMS I/II 80:20 kalite hurdayı 367\$/mt CFR’dan ve 7.000 mt değirmen hurdasının 387\$/mt CFR’dan satın aldı. Böylece en son Baltık çıkışlı bağlantının ardından tahmin edilen seviyeye kıyasla AB çıkışlı hurda fiyatları 4\$/mt daha düşüş kaydetti.

Çin’de fiyatların düşmesiyle birlikte Asya çıkışlı kütük fiyatlarına belirsizlik hakim olduğu için Türkiye’nin yakın kaynaklardan kütük alımı yapmaya çalıştığı duyuldu. Bazı alıcılar daha kısa teslim süreli Karadeniz çıkışlı malzemeye yönelirken hurda alımları da hız kazanabilir. Türk inşaat demiri üreticileri dış piyasalara yüksek seviyelerden teklif vermeyi hedefliyor ancak küresel piyasadaki alıcılar yüksek fiyatları kabul etmeye hazır görünmüyor ve Kuzey Afrikalı tedarikçilerin teklif ettiği nispeten düşük fiyatları değerlendiriyor. İthal hurda fiyatlarında kaydedilen son düşüşün ardından Türk inşaat demiri üreticilerinin çoğu iç ve dış piyasalara verdiği uzun mamul fiyatlarındaki artışı durdurdu ve satışlarını artırmak için agresif fiyat politikası uygulamaya başladı. Şu anda Türkiye’den dış piyasalara verilen Kasım-Aralık başı sevkıyatlı inşaat demiri teklifleri geçtiğimiz hafta kaydedilen 620-630\$/mt FOB’a kıyasla 610-620\$/mt FOB aralığında yer alıyor. Kaynaklar birkaç üreticinin satışlarını artırmak amacıyla agresif fiyat politikası uygulayarak yalnızca ciddi alıcılara 610\$/mt FOB’un altındaki seviyelerden teklif verdiğini belirtti.

Çin'de İthal Demir Cevheri Fiyatları 100\$/Mt CFR'ın Altına İndi

Steelorbis

Çin'de ithal demir cevheri fiyatları, vadeli demir cevheri fiyatlarının düne kıyasla %5,99 gerilemesinin ardından keskin düşüş gösterdi. Zayıf çelik piyasası ve yüksek demir cevheri arzı beklentileri etkiledi.

%62 tenörlü toz cevher fiyatları günlük 4,35\$/mt ve haftalık 3,55\$/mt düşüşle 99,65\$/mt CFR seviyesinde kaydedildi. Brezilya çıkışlı %65 tenörlü demir cevheri fiyatları ise günlük 4,4\$/mt ve haftalık 2,15\$/mt düşüşle 115,2\$/mt CFR seviyesinde yer alıyor.

17 Ekim tarihinde Corex platformunda 269.200 mt demir cevheri için 24 bağlantı yapıldı. 3.350 mt %63,31 tenörlü toz cevher 785 RMB/mt (110,2\$/mt) seviyesinden satıldı.

Bahsi geçen haftada Çin'de ithal demir cevheri fiyatları sınırlı bir aralıkta dalgalandı ancak bugün vadeli demir cevheri fiyatlarında kaydedilen keskin düşüş nedeniyle geriledi. Ulusal Gün tatilinin ardından hükümet ekonomik büyümeyi desteklemek amacıyla birçok teşvik politikası açıkladı. Ancak önlemlerin piyasa oyuncularının tahmin ettiği kadar büyük olmaması beklentileri etkiledi. Limanlardaki demir cevheri stoku hafifçe artarak fiyatlara yönelik desteği zayıflattı. Ayrıca geçtiğimiz çeyrekte artan küresel demir cevheri sevkiyatlarının kısa vadede yüksek seviyede seyrederek fiyatları olumsuz etkilemesi bekleniyor. Önümüzdeki hafta Çin'de ithal demir cevheri fiyatlarının aşağı yönlü olarak sınırlı bir aralıkta dalgalanacağı tahmin ediliyor.

Bugün itibarıyla Dalian Emtia Borsası'nda vadeli demir cevheri fiyatları 10 Ekim'e kıyasla 29,5 RMB/mt (4,1\$/mt) ve 16 Ekim tarihine kıyasla %5,99 düşüşle 746 RMB/mt (104,7\$/mt) seviyesinde yer almaya başladı.

Bugün itibarıyla Şanghai Vadeli İşlemler Borsası'nda vadeli inşaat demiri fiyatları 10 Ekim tarihine kıyasla 142 RMB/mt (23\$/mt) veya %4,1 ve 16 Ekim tarihine kıyasla %5,01 d

Türkiye’de Yerel Kutu Profil Fiyatları Artmaya Devam Ediyor

Steelorbis

Bu hafta Türk kutu profil üreticileri, sıcak rulo sac ve ithal hurda segmentlerinin görünümünün olumlu olmasına bağlı olarak fiyatlarını daha da yükseltti. Piyasa oyuncuları, hem iç hem de dış piyasalarda talebin cansız seyretmesi ve Çin çıkışlı fiyatların hafta ortasından bu yana aşağı yönlü hareket etmesi sebebiyle boru fiyatlarının önümüzdeki haftalarda yüksek seviyelerde kalmasına ilişkin endişelerin arttığını söyledi.

Yerel kutu profil için kabul görebilir fiyatlar, geçtiğimiz hafta kaydedilen 680-700\$/mt fabrika çıkışı bandına kıyasla 700-750\$/mt fabrika çıkışı seviyesinde kaydedildi.

Bir boru üreticisi SteelOrbis’e yaptığı açıklamada, “Talep aynı kalsa da cansız seyrediyor. Yassı mamul piyasalarının önceden kestirilememesi sorun yaratıyor. Bu nedenle çoğu alıcı, olacakları ve Türkiye piyasasının nasıl bir tepki vereceğini bekleyip görmek istiyor,” dedi.

Öte yandan dış piyasalara verilen kutu profil fiyatları haftalık 10-20\$/mt artarak 700-730\$/mt FOB aralığında yer aldı.

ERDEMİR 1 No’lu Yüksek Fırınına Hidrojen Enjekte Ederek Türkiye’de Bir İlke İmza Atacak

Steelorbis

OYAK Maden Metalürji Grubu şirketlerinden olan Erdemir, 2050 yılında net sıfır emisiyona ulaşma hedefi doğrultusunda 1 No’lu yüksek fırınına hidrojen enjeksiyon denemesi gerçekleştireceğini açıkladı. Bu denemeye şirket, Türkiye çelik sektöründe bir ilke imza atacak.

Erdemir Mühendislik ve İrlanda merkezli endüstriyel gaz şirketi Linde iş birliğiyle gerçekleştirilecek olan deneme kapsamında 1 No’lu yüksek fırına 2 gün boyunca 5 tüyerden hidrojen gazı verilmesi planlanıyor. Böylece Erdemir, Avrupa’da söz konusu uygulamayı gerçekleştiren 3 çelik üreticisinden biri olacak.

Türkiye’de Spot Yassı Mamul Fiyatları Durgun Alımlara Rağmen Biraz Daha Arttı

Steelorbis

Geçtiğimiz bir haftalık süre içerisinde hurda fiyatlarındaki düşüşe ve Çin piyasasındaki dalgalanmalara rağmen sıcak rulo sac fiyatlarında süregelen artış ve Türkiye’de açıklanan antidamping vergisi Türkiye spot piyasasında yassı mamul fiyatlarını etkilemeye devam etti. Sonuç olarak spot piyasadaki yassı mamul tüccarları tekliflerini artırmayı sürdürdü ancak piyasa oyuncuları talebin yeterince canlanmadığını bildirdi.

Bir tüccar, “Talep cansız olsa da fiyatlar durmaksızın artmaya devam ediyor. Bu nedenle şu andan itibaren fiyatlarda düşüş yerine yatay bir seyir veya artış göreceğimizi düşünüyorum,” şeklinde konuştu.

Türkiye iç piyasasında sıcak sac için kabul edilebilir fiyat haftalık 5\$/mt artışla 650-665\$/mt depo çıkışı aralığına yükseldi. Büyük ve orta ölçekli tüccarların yaklaşık 660-665\$/mt depo çıkışı aralığından sıcak sac teklif ettiği bildirilirken küçük ölçekli tüccarların sıcak sac fiyatları yaklaşık 650\$/mt depo çıkışı seviyesinde yer alıyor.

Öte yandan yerel soğuk sac fiyatları haftalık 20\$/mt artışla 770-790\$/mt depo çıkışı bandına çıktı.

Türkiye’de Çin Çıkışlı Sıcak Rulo Sac Fiyatları Geriledi, Alternatif Menşelerden Teklif Sayısı Arttı

Steelorbis

Türkiye’de ithal sıcak rulo sac fiyatları, Çin’de vadeli çelik tekliflerinde kaydedilen son düşüşün ardından geriledi. Ancak piyasa fiyatların daha fazla düşmesini bekliyordu. Ülkede yerel sıcak rulo sac fiyatları 600\$/mt fabrika çıkışı seviyesinin üzerinde yer alırken Çin çıkışlı teklifler şimdilik sadece 5\$/mt düşüş gösterdi. Ayrıca uzun süredir stok alım yapmayan alıcılar mevcut fiyatları cazip buluyor.

Türkiye'ye verilen son Çin çıkışlı Q195 kalite 3 mm ebadında sıcak rulo sac teklifleri bir gün önce kaydedilen 548-550\$/mt CFR'a kıyasla 543-545\$/mt CFR aralığında yer alıyor. Kaynaklara göre bir haddeci 45.000 mt sıcak rulo sacı 540-543\$/mt CFR bandından satın aldı. Bir tüccar, "Maliyetler göz önüne alındığında bu fiyatlar Türkiye'de kabul görüyor ancak kaplamalı çelik ihracatı oldukça düşük olduğundan haddeciler biraz daha beklemek isteyebilir," şeklinde konuştu. Türkiye'de yerel sıcak rulo sac fiyatları haftalık bazda değişiklik göstermeyerek Aralık teslimli olmak üzere 625-640\$/mt fabrika çıkışı aralığında yer alırken dış piyasalara verilen sıcak rulo sac teklifleri 600-610\$/mt FOB bandından bildirildi ve ciddi alıcılar için 15\$/mt'luk indirimler mümkün.

Türkiye ithal sıcak rulo sac segmentinde farklı menşelerden verilen teklifler de olduğu görüldü. Mısır çıkışlı teklifler, geçtiğimiz hafta 610\$/mt CFR'dan yapılan bağlantının ardından 620\$/mt CFR'a çıktı. Bununla birlikte Ukrayna, Türkiye'ye sıcak rulo sac için yeniden teklif vermeye başladı ve 590-595\$/mt CFR aralığında yer alan Ocak sevkıyatlı söz konusu teklifler, gerçekçi bulundu. Kaynaklar, tedarikçinin Türkiye ile Ukrayna arasında yakın zaman önce duyurulan ancak henüz netleşmeyen serbest ticaret anlaşması kapsamında satış yapmak istediğini söyledi. Söz konusu anlaşma, her iki tarafın çelik ticaretini etkileyecek. Ukrayna'dan ithal yıllık 120.000 mt'a varan sıcak rulo saca vergi uygulanmayacak. Türkiye, birkaç ülke hariç çoğu menşe için %13 ile %15 oranında ithalat vergisi uyguluyor.

Rus üreticilerin de Çin çıkışlı fiyatlarda yapılan artışı avantaja çevirerek son haftalarda sıcak rulo sac ihracatında aktif olduğu gözlemlendi. Yaptırım listesindeki bir üretici, sıcak rulo sac için Türkiye'ye 530-540\$/mt CFR ve MENA'ya 520-530\$/mt CFR aralıklarından teklifler verirken yaptırım listesinde olmayan bir üreticinin 560-575\$/mt CFR Türkiye bandından pazarlık yaptığı duyuldu. Ancak kaynaklar, tedarikçinin önceden Türkiye'ye en az 100.000 mt sıcak rulo sacı yaklaşık 500-510\$/mt CFR aralığından satmış olduğunu söylese de bu bilgi teyit edilemedi.

Eylül Ayında Çin'in Çelik İhracatı 10 Milyon Mt'u Geçerek 2016'dan Bu Yana En Yüksek Seviyeyi Gördü

Steelorbis

Son yayımlanan verilere göre, bu yılın Eylül ayında Çin'in nihai mamul ihracatı aylık %6,9 ve yıllık %26 artışla 10,15 milyon mt seviyesinde kaydedildi.

Eylül ayında Çin, yüksek tonajlı siparişler için düşük fiyatlardan ihracat satışları yapmaya devam etti ve ihracat fiyatlarının yerel fiyatlardan daha iyi olması sayesinde dış piyasalara yapılan satışlar hızlandı. Böylece yıllık bazda artış, Ağustos ayındaki %14,6'dan %26'ya yükseldi ve 10 milyon mt'un üzerinde satışla 2016 yılından bu yana en yüksek ihracat seviyesine ulaşıldı.

Ocak-Eylül döneminde ise Çin'in nihai mamul ihracatı yıllık bazda %21,2 artarak 80,711 milyon mt'a yükseldi.

İhracatın hacminin Ekim ayı ile kısmen Kasım ayında yine iyi seviyelerde yer alması beklenirken, iç piyasada çelik fiyatlarının toparlanması ve Kasım sonu-Aralık sevkiyatlı ihracat bağlantıları yapılmaması sebebiyle Aralık ve Ocak aylarında azalacağı düşünülüyor.

Öte yandan Çin'in nihai mamul ithalatı Eylül ayında aylık bazda %8,8 artış ve yıllık bazda %13,4 düşüşle toplam 554.000 mt seviyesinde kaydedildi.

WORLDSTEEL 2024'e İlişkin Çelik Talebi Tahminini Aşağı Yönlü Revize Etti, 2025'te Toparlanma Bekleniyor

Steelorbis

Dünya Çelik Birliği (worldsteel), 2024 ve 2025 yılına ilişkin kısa vadeli görünüm raporunda küresel çelik talebinin 2024 yılında %0,9 düşüşle 1,75 milyar mt'a gerilemesini, 2025 yılında ise üç yıllık düşüşün ardından %1,2 artışla 1,77 milyar mt seviyesine yükselmesini beklediğini bildirdi. Daha önce 2024 yılında çelik talebinin %1,7 artışla 1,79 milyar mt seviyesinde yer alacağı tahmin ediliyordu.

Birliğin 2024 yılı küresel çelik talebine yönelik tahminini tersine çevirmesi, zayıf giden imalat ve inşaat sektörleri üretimine, agresif parasal sıkılaştırma politikalarına ve artan jeopolitik belirsizliklere dayanıyor. Söz konusu faktörlerden kaynaklanan süregelen zorluklara rağmen worldsteel, küresel çelik talebinin 2025 yılında artışa geçeceği konusunda temkinli bir iyimserliğe sahip.

Bölgesel olarak bakıldığında worldsteel, Çin gayrimenkul sektöründe devam eden gerilemenin ülkedeki çelik talebine yön vererek talepte 2024 yılında %3 ve 2025 yılında %1 düşüşe yol açacağını tahmin ediyor.

Birlik, ABD, Japonya, Güney Kore ve Almanya gibi çelik kullanan büyük ekonomilerin çelik talebinde ciddi düşüşler olması nedeniyle Çin dahil gelişmekte olan ülkelerdeki talebinin 2024 yılında %2 düşüş kaydedeceğini öngörüyor. Ancak AB'de çelik talebinde uzun zamandır beklenen yükseliş ve ABD ile Japonya'da görülen ılımlı toparlanma sayesinde söz konusu ülkelerde çelik talebinin 2025 yılında %1,9 artması bekleniyor. Worldsteel, Çin hariç gelişmekte olan ülkelerdeki çelik talebinin ise Hindistan'da kaydedilen büyüme ve diğer önde gelen gelişmekte olan ekonomilerdeki toparlanma sonucu 2024 yılında %3,5 ve 2025 yılında %4,2 artacağını tahmin ediyor. 2021 yılından bu yana çelik talebindeki büyümenin en büyük itici gücü olan Hindistan'daki bu eğilimin devam etmesi ve talebin 2024 ile 2025 yıllarında %8 artış göstermesi bekleniyor.

Buna ek olarak MENA ve ASEAN bölgeleri gibi diğer gelişmekte olan ekonomilerdeki çelik talebinin, 2022-2023 döneminde görülen yavaşlamanın ardından 2024 yılında toparlanacağı öngörülüyor.

Türkiye'nin Çelik Talebi 2024 ve 2025'te Düşecek: WORLDSTEEL

Kullanış

Worldsteel, Türkiye'nin 2024 ve 2025'teki çelik talebine ilişkin tahminlerini önemli ölçüde revize etmiş bulunuyor. 2023'te Türkiye'de çelik talebinin, bir önceki yıla göre %17,2 artışla 38,1 milyon ton olduğu bildiriliyor. Worldsteel, Ekim ayındaki kısa vadeli görünüm raporunda,

Türkiye'nin nihai çeliğe yönelik talebinin 2024'te 36 milyon ton seviyesinde olmasını ve 2023'e göre %5,5'lik bir düşüşü yansıtmasını bekliyor. 2025'te talebin %1,4 oranında daha da düşerek 35,5 milyon tona ulaşacağı öngörülüyor.

Worldsteel'in, Nisan ayında Türkiye talebinin 2024'te %9 artışla 41,5 milyon tona, 2025'te ise %5 daralarak 39,4 milyon tona düşeceğini öngördüğü ifade ediliyor.

WORLDSTEEL" Gelişmekte Olan Ülkelerdeki Çelik Talebinin 2025'te %4,2 Artması Bekleniyor"

SteelRadar

Worldsteel, 2025'te küresel üretimde olası bir toparlanma konusunda ihtiyatlı iyimserlik olduğunun altı çizirken, "2025'te Çin hariç dünyada geniş tabanlı bir toparlanma görmeyi bekliyoruz." dedi.

Dünya Çelik Birliği (worldsteel) 2024 ve 2025 için Kısa Vadeli Görünüm (SRO) güncellemesini yayınladı. Buna göre, bu yıl küresel çelik talebinin %0,9 daha düşerek 1.751 Mt'a gerileyeceğini tahmin ediyor. Üç yıllık düşüşün ardından, 2025'te Çin hariç dünyada geniş tabanlı bir toparlanma görmeyi bekliyoruz. Küresel çelik talebinin 2025'te nihayet %1,2 oranında toparlanarak 1.772 Mt'a ulaşması öngörülüyor.

Alman Çelik Birliği Genel Müdürü ve worldsteel Ekonomi Komitesi Başkanı Dr. Martin Theuringer, görünüm hakkında yorum yaparken şunları söyledi: "2024, küresel üretim sektörünün hanehalkı satın alma gücünün azalması, agresif parasal sıkılaştırma ve artan jeopolitik belirsizlikler gibi sürekli karşı rüzgarlarla boğuşmaya devam etmesiyle küresel çelik talebi için zor bir yıl oldu. Sıkı finansman koşulları ve yüksek maliyetlerle yönlendirilen konut inşaatındaki devam eden zayıflık, çeliğe olan talebin yavaşlamasına daha da katkıda bulundu.

Çin de dahil olmak üzere çoğu büyük ekonomi için 2024 çelik talebi görünümümüzde önemli aşağı yönlü revizyonlar yapıyoruz, bu da imalatta süregelen zayıflığın yanı sıra devam eden

küresel ekonomik rüzgarları yansıtıyor. Artık 2024 yılında Çin'de ve çoğu büyük gelişmiş ekonomide çelik talebinde kayda değer bir düşüş öngörüyoruz. Buna karşın, Hindistan'ın güçlü ivmesini sürdürmesi ve hem 2024 hem de 2025 yılları için çelik talebinde güçlü bir büyüme öngörülmesi beklenmektedir. Diğer büyük gelişmekte olan ekonomilerin çoğunun 2024 yılında çelik talebinde bir toparlanmaya tanık olması ve 2022-2023 yıllarında yaşanan yavaşlamadan kurtulması bekleniyor.

Parasal sıkılaştırmanın devam eden etkileri, yüksek maliyetler, sınırlı satın alınabilirlik ve jeopolitik belirsizlikler gibi faktörlerin yarattığı zorluklara rağmen, küresel çelik talebinin 2025 yılında geniş tabanlı ılımlı bir büyüme aşamasına gireceği konusunda ihtiyatlı bir iyimserlik içindeyiz. 2025-2026 yılları için küresel çelik talebi görünümünün temel belirleyicileri, Çin'in emlak sektörünün istikrara kavuşturulmasında kaydedilen ilerleme, özel tüketim ve iş yatırımlarını teşvik etmede faiz oranı ayarlamalarının etkinliği ve büyük küresel ekonomilerde karbonsuzlaştırma ve dijital dönüşüme adanmış altyapı harcamalarının yörüngesi olacaktır.”

Çin emlak sektöründe devam eden gerilemenin Çin'deki çelik talebini domine etmesi ve 2024 yılında %3,0, 2025 yılında ise %1,0 oranında düşüşe neden olması beklenmektedir. 2025 tahminimiz için yukarı yönlü bir risk olduğunu kabul ediyoruz. Reel ekonomiye yönelik daha önemli hükümet müdahalesi ve desteğinin 2025 yılında Çin çelik talebini destekleme olasılığı giderek artmaktadır.Çin hariç gelişmekte olan ülkelerdeki çelik talebinin, Hindistan'ın güçlü büyümesi ve diğer büyük gelişmekte olan ekonomilerdeki toparlanmanın etkisiyle 2024 yılında %3,5 ve 2025 yılında %4,2 oranında artması beklenmektedir.

Hindistan, 2021'den bu yana çelik talebindeki büyümenin en güçlü itici gücü olarak ortaya çıktı ve bu eğilim devam edecek. Hindistan için güçlü büyüme tahminlerimizi koruyor, 2024 ve 2025 yıllarında çelik talebinde %8,0 artış öngörüyoruz. Bu artış, çelik tüketen tüm sektörlerdeki büyümeden, özellikle de altyapı yatırımlarındaki güçlü büyümenin devam etmesinden kaynaklanıyor.

MENA ve ASEAN bölgeleri gibi dünyanın diğer gelişmekte olan ekonomilerindeki çelik talebinin, 2022-2023 yılları arasında önemli ölçüde yavaşladıktan sonra 2024 yılında toparlanması beklenmektedir.

ABD, Japonya, Kore ve Almanya gibi çelik kullanan başlıca ekonomilerin önemli düşüşler yaşaması nedeniyle gelişmiş dünyanın 2024 yılında çelik talebinde %2,0 oranında bir düşüş yaşayacağı öngörülmektedir. Bununla birlikte, gelişmiş dünya çelik talebinde

%1,9'luk bir büyüme öngörülen 2025 yılı için iyimserlik söz konusudur. Beklenen bu toparlanma, AB'deki çelik talebinde uzun zamandır beklenen yükseliş ile ABD ve Japonya'daki mütevazı toparlanmalardan kaynaklanmaktadır.

Çelik sektöründeki trendleri kullanma

Küresel üretim faaliyetlerinde kalıcı zayıflık. 2024'te küresel üretim faaliyetlerinde devam eden bir toparlanma öngörümüz gerçekleşmedi. Bunun yerine, sektör üçüncü çeyrekte yılın ilk aylarında gözlemlenen ilk büyümeden ve öncü göstergelerden gelen olumlu sinyallerden farklılaşarak bir gerileme yaşadı. Üretimdeki yavaşlamaya önemli bir katkıda bulunanın hanelerin ve işletmelerin dayanıklı mallara yatırım yapma konusundaki devam eden isteksizliği olduğunu gözlemledik. Yüksek maliyetler, ekonomik belirsizlik ve daha sıkı finansman koşulları, harcama kararlarını geciktiren bir "bekle ve gör" tavrı yarattı. Son üç yıldaki enflasyonun kalıcı etkileri, birçok orta ve düşük gelirli ailenin satın alma gücünü aşındırdı ve üretilen mallara olan talebi daha da azalttı.

Mevcut zorluklara rağmen, 2025'te küresel üretimde olası bir toparlanma konusunda ihtiyatlı iyimserlik için nedenler var . Küresel ekonominin dayanıklılığı, finansman koşullarının gevşemesi, bastırılmış talep ve avro bölgesi ve Japonya gibi büyük ekonomilerde görülen gerçek gelirdeki artışlar, özel tüketim ve yatırımlarda bir toparlanmayı ve dolayısıyla 2025'te küresel üretim faaliyetlerinde bir toparlanmayı desteklemelidir. Konut inşaat faaliyeti 2024 boyunca çoğu büyük pazarda durgun kaldı ve özellikle Çin, ABD, AB, Japonya ve Kore gibi önemli bölgelerde çelik talebini etkilemeye devam etti. Tarihsel olarak düşük faiz oranlarıyla desteklenen güçlü bir büyüme döneminin ardından, merkez bankalarının artan enflasyonla mücadele etmek için borçlanma maliyetlerini agresif bir şekilde artırmasıyla konut faaliyeti 2023'te birçok büyük ekonomide keskin bir düşüş yaşadı. Bu yavaşlama 2024'te de devam ederek inşaat sektörünü ve dolayısıyla çelik talebini etkiledi. Konut inşaatında (AB, ABD ve

Kore'de) anlamlı bir toparlanmanın, finansman koşullarının beklenen gevşemesiyle 2025'ten itibaren başlaması bekleniyor.

2023'te büyük otomobil üreten ülkelerde çift haneli büyümenin yaşandığı istisnai bir yılın ardından, otomotiv sektörü 2024'te önemli bir yavaşlamaya hazırlanıyor. Hafif araç üretim tahminleri, artan envanterler ve kilit pazarlardaki akülü elektrikli araç (BEV) satışlarındaki yavaşlama konusundaki artan endişeler nedeniyle genel olarak aşağı yönlü revize ediliyor. Bu değişim, bir önceki yılın güçlü performansı ile keskin bir tezat oluşturarak, sektörün değişen pazar dinamiklerine ve ilerideki olası zorluklara karşı kırılganlığını vurguluyor. Küresel hafif araç üretiminin 2025'te mütevazı bir büyüme göstermesini bekliyoruz.

Üretim tesislerine ve kamu altyapısına yapılan sağlam yatırımlar, 2023 boyunca ve 2024'e kadar küresel çelik talebini destekledi. Dünya çapındaki büyük ekonomiler, 2023'teki ivmeyi sürdürerek bu yatırım alanlarında büyümeyi sürdürdü. Bu stratejik yatırımlar, üretkenliği artırmayı, iş yaratmayı teşvik etmeyi, iklim değişikliği azaltma çabalarını hızlandırmayı ve geleceğin endüstrilerinde lider bir konum sağlamayı amaçlıyor. Artan inşaat maliyetleri, işgücü kıtlığı ve artan mali borç, birçok büyük ekonomi için önemli zorluklar yaratabilir ve yakın vadede bu yatırım alanlarında daha fazla büyümeyi potansiyel olarak sınırlandırabilir.

Dünya ekonomisinin yeşil dönüşümü, muazzam ölçekte ve karmaşıklıkta bir ekonomik dönüşümü gerektirdiği için kamu altyapı yatırımlarındaki gücün arkasındaki en önemli faktörlerden biridir. Küresel elektrik şebekelerini genişletmek için çelik talebinin on yılın sonuna kadar iki katına çıkarak yılda yaklaşık 20 milyon tona ulaşması muhtemeldir; bu, şu anki yıllık 10 milyon tonluk hızdan önemli bir artıştır. Küresel yenilenebilir enerji üretim kapasitesini genişletmenin ve bunu talep merkezlerine bağlamanın, on yılın sonuna kadar yaklaşık 40 Mt'luk bir çelik talebi artışı gerektireceğini tahmin ediyoruz. Bunun, hem Çin ve Hindistan gibi büyük gelişmekte olan ekonomilerde hem de özellikle Avrupa ve Kuzey

Amerika gibi gelişmiş ekonomilerde genel çelik talebine oldukça belirgin bir destek sağlaması muhtemeldir.

İskenderun PS: Türkiye'de Ticaret Hacmi Büyüme de Kârlılık Sorunu Devam Ediyor

Steelorbis

15 Ekim Salı günü Atakaş Çelik'in ana sponsorluğunda Hatay, Anemon Hotel İskenderun'da 350'ye yakın katılımcıyla gerçekleşen SteelOrbis Piyasa Sohbetleri toplantısında 2023 yılında yaşanan depremden etkilenen bölge özelinde çelik sektörünün güncel durumu ve geleceği ele alındı. Toplantının diğer sponsorları ise Duferco Çelik, ArslanGroup, Artimet, DFC ve KılıçGrup oldu.

Açılış konuşmasının ardından Atakaş Çelik Yurt İçi Satış Müdürü İsmail İzci, Atakaş Çelik'in son dönem faaliyetlerine ve kapasitelerine ilişkin bilgiler paylaştı. Yıllık 500.000 mt galvanizli sac kapasitesine sahip olan Atakaş Çelik, geçtiğimiz ay devreye alınan 200.000 mt'luk ikinci galvanizli hattında galvanizli sac, siyah tavllanmış sac ve soğuk tavllanmış sac üretimi gerçekleştiriyor. Hatay'ın Payas ve Sarıseki ilçelerinde birer servis merkezi bulunan şirket soğuk boy kesme ve soğuk dilme hizmetleri veriyor. İzci, üretim tesislerinin konumu sayesinde dünyanın en büyük hammadde tedarikçileriyle birlikte çalışabildiklerini ve iç ya da dış piyasaların ihtiyaçlarına göre deniz ya da kara yoluyla tedarik yapabildiklerini ifade etti. Kriz ortamlarında bile üretim hacmini artırarak Türkiye ve dünyanın çelik talebini karşılayabilen Atakaş Çelik'in değişen şartlara hızla uyum sağlayabildiğini belirten İzci, özellikle ihracat kanadında Akdeniz ve Orta Doğu ülkeleri ile ticari ilişkilerin sürekliliğini sağlamakta başarılı olduklarını söyledi.

Mesut Özdöl moderatörlüğünde gerçekleşen panelde konuşan Atakaş Çelik Genel Müdürü Cem Üstün, 2024 yılına dair faaliyetlerin ve beklentilerin nasıl olduğuna yönelik soruya 2023 yılının Atakaş Çelik'in 2016'da faaliyetlerine başlamasından beri ilk defa küçülme yaşadığı yıl olduğunu belirterek yanıt verdi. Üstün'e göre faaliyetlerine %100 kapasite kullanımı ile devam eden Atakaş Çelik deprem nedeniyle üretimini %8-9 düşürdü. 2024'te yeniden tam kapasiteyle çalışmaya başlayan Atakaş Çelik'in yeni hatlarında farklı katma değerli üretime başladığını ifade eden Üstün, ciro büyümese bile tonajların %15 artabileceğini belirtti. Üstün, "2024'te bir çelik sektörü temsilcisine sorulduğunda en çok şikayet ettiği şey kârlılık

olacaktır. İşler düzeldi ancak üreticilerin kâr marjları kafa kafaya. Hatta bazı üreticiler zarar ediyor bile olabilir. Tonaj olarak değil ama kârlılık olarak çok sıkıntılı bir sene geçiriyoruz,” ifadelerini kullanan Üstün, 2024 yılının geri kalanında para politikalarının da sıkışmasıyla satış bakımından da daralma görülebileceğini ve bunu bertaraf etmenin tek yolunun ihracat olduğunu öne sürdü.

Panel sektörünü temsilen söz alan Teknopanel A.Ş. Ticaret Direktörü Fatih Aydın, 9 aylık verilere bakıldığı zaman 2024 yılının bütçesini yaparken 9 milyon metrekarelik sandviç panel üretim hedefi belirlediklerini ifade etti. Faaliyetlerine Türkiye'nin büyümesi ile doğru orantılı bir şekilde %4 büyüme ile devam ettiklerini söyleyen Aydın, hacim ve ticaret olarak sorun yaşamasalar da yaşadıkları en büyük problemin kârlılık olduğunu ve finansal açıdan alınan önlemler nedeniyle parlak bir dönem geçirdiklerini söyleyemeyeceklerini belirtti. Türkiye'de planlama ve rekabetin daha doğru olduğu, kapasite fazlasının önüne geçildiği bir ekonomiye ihtiyaç duyulduğunu belirten Aydın, 2025'in ilk çeyreğinde ticaretin daha da rahatlayacağını düşündüğünü ifade etti. İhracata yönelik olarak ise, Güney Afrika'nın hedefledikleri pazarlardan biri olduğunu ve çevresel riskleri fırsata çevirmek gerektiğini ifade etti.

Ekinciler Holding Grup Pazarlama Müdürü Kaan Özülü, Türkiye'de kapasite fazlası sorununa değinerek ülkenin çok planlı hareket edemediğini ve 2025'te kapasitelerin, özellikle de yassı çelik kapasitelerinin artmaya devam edeceğini söyledi. 5-10 senelik dönemlere bakıldığında dünya genelinde kapasitelerin arttığını belirten Özülü, Türkiye özelinde hem vasıflı çelik üretilmediğinin hem de düzgün planlama yapılamadığının altını çizdi. İnşaat demiri fiyatlarında yassı mamullere kıyasla görülen artışa dikkat çeken Özülü, 2024'ün ikinci yarısında talepte çok büyük bir artış olduğunu, yalnızca TOKİ'nin deprem bölgesinde 300.000 adet konutun inşaatına başladığını ve 300.000 adet konutun daha planlandığını ifade etti. Ekinciler Holding temsilcisi, kârlılık konusunda diğer konuşmacıların yorumlarına katılarak hammadde maliyetlerinin yukarı yönlü hareket ettiğini belirtti.

Panelin ardından Sagam Strateji Danışmanlık Kurucusu Murat Sağman, dünya ve Türkiye ekonomisine dair yaptığı sunumda dünya çapında jeopolitik risklerin devam ettiğini, yüksek

enflasyonu indirmenin Türkiye’de büyümeyi durdurmadan mümkün olmadığını ve yüksek enflasyon ve yavaşlayan ekonominin belirleyici olacağı bir döneme girdiğimizi ifade etti.

Sanayide Daralma Derinleşiyor

Nasıl Bir Ekonomi?

Maliyet artışları ve kur baskısı ile zayıf seyreden talep koşulları, sanayideki daralma eğilimini güçlendiriyor. Sanayi üretimi ağustosta yıllık yüzde 5,3 azalırken, eylülde 44,3’e inen İmalat PMI, pandemiden bu yana en düşük seviyesini gördü. Endeks verileri, alt sektörlerin tamamında istihdam kaybı yaşandığına işaret etti. İmalat sanayiinin kapasite kullanım oranı da 14 ayın ardından temmuz ayında indiği yüzde 76’nın altındaki seviyesini üst üste üçüncü aya taşıdı. Sanayi sektörü ciro endeksi ağustosta yıllık yüzde 27 artarken, bu oran gerçekleşen enflasyonun yaklaşık yarısı düzeyinde kaldı.

Yüksek enflasyonla mücadele kapsamında uygulanan sıkı para politikası sanayide yavaşlamayı daha da belirginleştirirken, tüm göstergeler sanayide işlerin iyi gitmediğini ortaya koydu. Bu bağlamda en net veri, sanayi üretim endeksinden geldi. TÜİK tarafından açıklanan Sanayi Üretim Endeksi, ağustosta aylık bazda yüzde 1,6 azalırken, yıllık bazdaki daralma ise yüzde 5,3’e ulaştı. Toplam sanayi üretimindeki söz konusu yıllık daralma, deprem felaketinin yaşandığı Şubat 2023’ten bu yana görülen en yüksek oranlı düşüş olarak kayıtlara geçti. Alt kırımlara bakıldığında da imalat sanayi üretim endeksinin yıllık bazda yüzde 5,4 daraldığı görülüyor. Endekste dikkat çekici bir diğer veri ise teknoloji yoğunluğuna göre üretim verisinde görüldü. Buna göre en şiddetli daralma yıllık yüzde 11,5 ile orta ve yüksek teknoloji sanayide hesaplandı. Aynı dönemde yüksek teknoloji üretimi yüzde 1,5; orta-düşük teknoloji üretimi yüzde 4,1; düşük teknoloji üretimi de yüzde 3,1 daraldı.

Tüm sektörlerde istihdam hacmi daraldı

Sanayinin röntgenini çeken en önemli veri setlerinden biri de İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI Raporu... İSO İmalat PMI’ya göre, faaliyet koşullarındaki bozulma eğilimi altıncı aya girerken, ağustos ayında 47,8 olan manşet PMI, eylül ayında 44,3’e geriledi.

Manşet PMI'da pandemi dönemi olan Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranda düşüş kaydedilirken, yeni sipariş eksikliği ve fiyat artışları söz konusu düşüşte belirleyici oldu. İmalatçılar, düşük iş yüklerine bağlı olarak eylül ayında istihdam hacmini de daralttı. İstihdamda en belirgin azalış ise tekstil sektöründe yaşandı. İstihdamda üst üste sekizinci ay kaydedilen düşüş, aynı zamanda Nisan 2020'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Rapora göre, yaklaşık altı yıldır ilk kez, takip edilen on sektörün tamamında istihdam gerileme kaydetti. Sanayi üretimindeki yavaşlama kapasite kullanım oranlarına da yansdı. Merkez Bankası tarafından açıklanan İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO), eylülde bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak yüzde 74,9 olarak gerçekleşti. Böylece kapasite kullanım oranı son 18 ayın en düşük seviyesine indi. Sanayide en düşük kapasite yüzde 61,4 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatında ölçülürken, onu yüzde 69,4 ile diğer imalatlar izledi.

Cirodaki büyüme enflasyonun altında

Sanayideki düşük performans ciroları eritmeye devam ediyor. TÜİK tarafından en son açıklanan ciro endeksi verisine göre, sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörleri toplamında ciro endeksi ağustosta yıllık yüzde 41,8 artarken, aynı dönemde sanayi sektörü ciro endeksi yıllık yüzde 26,7 arttı. Ağustos ayında TÜFE'nin yıllık yüzde 51,97 olarak gerçekleştiği hesaba katılırsa, sanayi ciro endeksindeki artışın enflasyonun oldukça altında kaldığı görülüyor.

IMF, Yüksek Belirsizliğin Küresel Finansal İstikrarı Tehdit Edebileceğini Belirtti

AA

IMF'nin raporunda, yüksek makroekonomik belirsizliğin; aşağı yönlü piyasa risklerini artırarak, tüketim ve yatırım kararlarını geciktirerek ve kredi arzını azaltarak makrofinansal istikrarı derinden etkileyebileceği bildirildi.

Uluslararası Para Fonu (IMF), enflasyon şokları ve artan jeopolitik gerginlikler nedeniyle küresel ekonomik belirsizliğin arttığını belirterek, yüksek belirsizliğin makrofinansal istikrarı

derinden etkileyebileceği uyarısında bulundu. IMF, Küresel Finansal İstikrar Raporu'nun analitik bölümlerini yayımladı. Raporun, "Yüksek Küresel Ekonomik Belirsizlik Ortamında Makrofinansal İstikrar" başlığıyla yayımlanan bölümünde, enflasyon şokları ve artan jeopolitik gerginlikler nedeniyle küresel ekonomik sonuçlar ve politikalara ilişkin belirsizliğin, Kovid-19 salgını sonrasında daha da arttığı belirtildi.

Raporda, yüksek makroekonomik belirsizliğin; aşağı yönlü piyasa risklerini artırarak, tüketim ve yatırım kararlarını geciktirerek ve kredi arzını azaltarak makrofinansal istikrarı derinden etkileyebileceği vurgulandı. Küresel mali kriz dönemindekine benzer şekilde makroekonomik belirsizliğin artmasının hem gelişmiş hem de gelişmekte olan piyasalarda bir yıllık reel gayrisafi yurt içi hasıla büyümesini ortalama 1,2 puan düşüreceğine işaret edilen raporda, bunun ayrıca özel ve kamu sektörlerindeki yüksek borç seviyeleri gibi mevcut finansal kırılganlıkların etkisini kötüleştirme eğiliminde olduğu, gelecekteki çıktı büyümesine yönelik riskleri artıracığı kaydedildi. Raporda, yüksek makroekonomik belirsizlik ortamında finansal koşulların önemli ölçüde gevşemesinin, özellikle düşük finansal piyasa oynaklığı dönemlerinde gelecekteki çıktı büyümesine yönelik aşağı yönlü riskleri artırabileceği ifade edilerek, ancak yeterli bir makro ihtiyati politika tepkisinin bu etkiyi hafifletebileceği aktarıldı. IMF'nin raporunda ayrıca, makroekonomik belirsizliğin etkilerinin, ticaret ve finansal bağlantılar yoluyla sınırları aşarak olumsuz şoklar karşısında bulaşma riskini artırabileceğine de dikkat çekildi.

"Mali politikalarda sürdürülebilirliğe öncelik verilmeli"

IMF yetkililerinin konuya ilişkin kaleme aldığı blog yazısında da belirsizliğin, büyüme veya enflasyon gibi geleneksel göstergeler kadar kolay ölçülemeyeceği vurgulandı. Ekonomi ile piyasa arasındaki kopukluğun, olumsuz şokun ardından finansal piyasa oynaklığında ani sıçrama ve varlık fiyatlarında büyük düşüş olasılığını artırdığına değinilen yazıda, mali politikaların yüksek kamu borcu seviyelerinin borçlanma maliyetlerini artırmasını ve dolayısıyla makro finansal istikrarı tehlikeye atmasını önlemek için sürdürülebilirliğe öncelik vermesi gerektiği ifade edildi.

"Yapay zeka piyasaları hem daha verimli ve hem de daha oynak hale getirebilir"

Küresel Finansal İstikrar Raporu'nun "Yapay Zeka Alanındaki Gelişmeler: Sermaye Piyasası Faaliyetleri İçin Etkileri" başlığıyla yayımlanan bölümünde de üretken yapay zeka ve ilgili atılımların, sermaye piyasalarının verimliliğini önemli ölçüde artırma potansiyeline sahip olduğu belirtildi. Raporda, iş gücü piyasalarından ve patent başvurularından elde edilen yeni kanıtların, sermaye piyasalarında yapay zekanın benimsenmesinin yakın gelecekte önemli ölçüde artacağını gösterdiğine işaret edilerek, fiyatlandırma kalıpları ve ticaret dinamiklerine ilişkin analizlerin bu yeni teknolojilerin benimsenmesiyle bazı piyasalarda tutarlı değişiklikler olduğunu belirttiği aktarıldı. Yapay zekanın algoritmik ticaretin daha büyük ve daha güçlü kullanımıyla piyasa yapısında büyük değişikliklere neden olabileceği kaydedilen raporda, yeni ticaret ve yatırım stratejilerinin ciroyu artırabileceği ve fiyatların yeni bilgileri giderek artan bir hızla yansıtmasını sağlayabileceğine dikkat çekildi. Raporda, yapay zekanın şu anki kullanımının, makine öğrenimi ve diğer gelişmiş analitik araçların kullanımındaki mevcut eğilimlerin bir uzantısı olduğu belirtilerek, daha önemli değişikliklerin orta ila uzun vadeli bir endişe olduğunun anlaşıldığı anlatıldı. Yapay zekanın finansal istikrar risklerini azaltabileceği kaydedilen açıklamada, aynı zamanda; stres altında artan piyasa hızı ve oynaklığı, opaklık ve gözetim zorlukları, operasyonel risklerin artması gibi riskleri de getirebileceği vurgulandı. Raporda, bu risklerin çoğunun mevcut düzenleyici çerçeveler tarafından ele alındığı ancak önemli yeni ve öngörülemeyen gelişmelerin ortaya çıkabileceği ifade edildi.

"Yeni tepki mekanizmaları tasarlanmalı"

İlgili bölüme dair yayımlanan blog yazısında da yapay zekanın en son yinelemelerinin finansal piyasalar tarafından benimsenmesinin risk yönetimini iyileştirebileceği ve likiditeyi derinleştirebileceği, ancak aynı zamanda piyasaları opak, izlenmesi daha zor ve siber saldırılara ve manipülasyon risklerine karşı daha savunmasız hale getirebileceği belirtildi. Finans sektörü yetkililerinin yapay zeka kaynaklı ticaretten kaynaklanabilecek "ani çöküş" olaylarına yanıt vermek için yeni oynaklık tepki mekanizmaları tasarlamalarının veya mevcut olanları uygun şekilde değiştirmelerinin gerekip gerekmediğini belirlemesi gerektiği kaydedilen yazıda, "Hızla değişen bu piyasanın yakından izlenmesi ve denetlenmesi, finans

sektörü katılımcılarının yapay zekadan faydalanırken risklerini azaltmalarına olanak tanıyabilecek uygun ve dengeli bir düzenleyici yanıt için temel oluşturur." değerlendirmesinde bulunuldu